

Concern Directie

Bespreekstuk

20 februari 2019

Wim Hoogendoorn

Concerndirectie

Gegevens steller:

E: [redacted]@rotterdam.nl

T: [redacted]

Agendapunt 2.B Rapportage CPO n.a.v. 2^e Rapportage Functionaris Gegevensbescherming

1. Aanleiding tot bespreking

De Functionaris voor de Gegevensbescherming (hierna: FG) heeft in zijn rapportage aan u gemeld waar de gemeente Rotterdam nu staat ten aanzien van implementatie van de AVG. Hij heeft daarbij aangegeven op welke gebieden er nog extra inzet nodig is om borging van deze onderwerpen verder te verbeteren. Tevens heeft de FG een aanbeveling gedaan ten aanzien van de termijn waarbinnen de noodzakelijke verbeteringen uiterlijk doorgevoerd dienen te worden.

In deze notitie wordt benoemd welke maatregelen voor de door de FG in zijn rapportage genoemde onderwerpen zijn gepland of inmiddels zijn genomen en waar de eventuele knelpunten zijn.

2. Afgestemd met cluster

Deze rapportage is afgestemd met de Privacy Officers (hierna: PO's) van alle clusters en met de stuurgroep Privacy en Awareness (hierna: stuurgroep).

3. Gevraagde beslissing

Aan de Concerndirectie wordt gevraagd:

- support te geven aan de onder 4 genoemde maatregelen teneinde het volgende zo spoedig mogelijk te bereiken:
 - Een register van verwerkingen dat voldoet aan de eisen van de AVG;
 - Tijdig afgehandelde verzoeken van burgers;
 - Goed geïnformeerde medewerkers en procesverantwoordelijken alsmede goed gepositioneerde PO's door middel van goede privacy documenten;
- het belang van een nader uit te voeren fit gap analyse te onderschrijven.

4. Maatregelen ten aanzien van '5 speerpunten'

De conclusie van de FG dat er ten aanzien van de verdere implementatie van de AVG nog flinke stappen gezet moeten worden wordt door de CPO gedeeld. Hierbij zijn er nog wel een paar uitdagingen.

Op dit moment is de lijn nog onvoldoende in staat om de taken die zij zelf hebben ten aanzien van naleving van de AVG ook zelfstandig uit te voeren. Deze werkzaamheden komen nu voor rekening van de PO's hetgeen leidt tot een hoge werkdruk van deze medewerkers. Daarbij komt dat incidenten, bijvoorbeeld een groot datalek, ertoe kunnen leiden dat een PO een groot deel van de week uitsluitend bezig is met de afhandeling hiervan. Ook het uitvoeren van Privacy impact assessments (hierna: PIA's), een nieuwe verplichting onder de AVG waarbij de risico's van verwerkingen van persoonsgegevens met een hoog risico in kaart gebracht moeten worden, blijkt in deze fase nog tot veel onduidelijkheden te leiden.

Hieronder wordt per onderdeel aangegeven welke stappen inmiddels zijn gezet en nog worden gezet om aan de aanbevelingen van de FG te voldoen.

Register van verwerkingsactiviteiten

Om de kwaliteit van het verwerkingsregister op het vereiste niveau te krijgen wordt aan de hand van een in de stuurgroep van 8 februari 2018 vastgestelde planmatige aanpak de bestaande verwerkingen in het register gecontroleerd, aangevuld en vastgesteld. Het op orde krijgen van het register heeft momenteel de hoogste prioriteit.

Het is essentieel dat de betreffende afdelingen prioriteit geven om de inhoud van het register met ondersteuning van de PO's bij het op orde krijgen.

Verzoeken van burgers

Een groot deel van de aanvragen van betrokkenen die de gemeente sinds mei vorig jaar heeft ontvangen zijn, zoals de FG terecht stelt, grotendeels buiten de wettelijke termijn afgehandeld of moeten nog afgehandeld worden. Hoewel het proces met betrekking tot de afhandeling goed opgezet leek te zijn, bleek de coördinatie en daarmee uitvoering van dit proces lastig. Inmiddels heeft er een evaluatie op dit proces plaatsgevonden. De in de evaluatie genoemde verbeterpunten worden op dit moment doorgevoerd. Daarbij dient het bestaande proces herzien te worden. Ontstane achterstanden op de intakes zijn inmiddels weggewerkt en nieuwe intakes worden vanaf januari tijdig opgepakt. Hierdoor worden de clusters in staat gesteld nieuwe aanvragen tijdig afhandelen. Afgesproken is dat de afhandeling van intakes van BCO naar DV wordt overgedragen. Op deze wijze wordt de intake eenduidig belegd bij een cluster dat ervaring heeft met publieksreacties.

Goed geïnformeerde medewerkers en procesverantwoordelijken.

Om tot goed geïnformeerde medewerkers en procesverantwoordelijken te komen zijn er onder meer aanvullende privacy documenten benodigd (standaarddocumenten, procesbeschrijvingen, FAQ's etc). Deze documenten zorgen er niet alleen voor dat medewerkers en procesverantwoordelijken beter worden geïnformeerd. Deze documenten dragen ook bij aan de positionering van de PO's.

Er is geïnventariseerd welke producten er op dit moment benodigd zijn (zie bijlage 2) en er is afgesproken wie deze documenten gaat opstellen (PO's en CPO). Ook het opstellen van deze

privacy documenten heeft hoge prioriteit. Het ontbreken van goede producten belemmert bijvoorbeeld het uitvoeren van een goede PIA.

Het ontwikkelen van de privacy documenten vergt veel capaciteit en expertise. Daarnaast is het zaak dat deze producten zorgvuldig landen in de organisatie. Hier dient voldoende capaciteit beschikbaar te zijn.

Fit gap analyse

Zoals onder meer blijkt uit de rapportage van de FG alsmede uit de opgestelde capaciteitsnotitie, wat feitelijk een hoog over fit gap analyse, is op dit moment heel duidelijk op welke onderdelen de verdere implementatie van de AVG nu extra inzet noodzakelijk is en wat hierbij de hoogste prioriteit heeft. De volledige aandacht en inzet van de organisatie dient dan ook op die onderwerpen te zijn gericht.

Het opstellen van een gedetailleerdere fit gap analyse, die nader inzicht zal geven in mogelijk nog te nemen vervolgstappen, mag dan ook niet te koste gaan van de benodigde capaciteit voor de hierboven genoemde onderwerpen. Indien de concerndirectie besluit dat er een gedetailleerdere fit gap analyse uitgevoerd dient te worden, wordt verzocht hiervoor extra middelen voor vrij te maken.

Privacy by Design

Een belangrijk onderwerp van de AVG is het onderwerp privacy by design. Privacy by design houdt in dat bij nieuwe ontwikkelingen privacy direct meegenomen dient te worden in het ontwerpproces. Dit voorkomt dure aanpassingen achteraf.

Er zijn duidelijk vorderingen gemaakt m.b.t. privacy by design. Voor de hiernavolgende processen is privacy by design verder uitgewerkt in handzame en praktisch toepasbare procesplaten:

- Inkoopproces
- Contractproces
- Architectuurproces.
- Demand & supplyproces

Deze procesplaten dienen nog wel nader geïmplementeerd te worden in de organisatie. Ook dient privacy by design in de clusters zelf verder te worden uitgewerkt. Hierbij zal ook onderzocht moeten worden in hoeverre het bestaande applicatielandschap voldoet aan de eisen van privacy by design.

Privacy Impact Assessment

Ook voor het uitvoeren van PIA's is een belangrijke stap gezet. Er is een PIA-proces vastgesteld. Dit proces zorgt ervoor dat duidelijk is wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft bij de uitvoer van een PIA.

Zoals hierboven reeds benoemd, is het opstellen van een goede PIA op dit moment nog lastig als gevolg van het ontbreken van goede documenten (duidelijke en voor iedereen begrijpelijke vragenlijsten en standaardrapportages). Op dit moment wordt hard gewerkt aan het verbeteren van de benodigde documenten.

5. Capaciteit

De AVG-werkzaamheden zorgen voor een enorme opgave aan werk. In bijlage 1 (capaciteitsnotitie) is inzichtelijk gemaakt wat op dit moment de voornaamste AVG-werkzaamheden zijn en wat de opgave aan werk per onderwerp en per cluster is om hiervoor de basis op orde te krijgen. Daarbij is, waar mogelijk, tevens een inschatting gegeven van het aantal uren dat hiervoor noodzakelijk is. Deze werkzaamheden komen boven op de dagelijkse werkzaamheden die op het gebied van privacy reeds uitgevoerd worden.

Om voor deze AVG-werkzaamheden de basis op orde te krijgen is extra capaciteit benodigd. De stuurgroep heeft geadviseerd om hiervoor tot een gezamenlijke claim van alle clusters bij de concerndirectie in te dienen. Hiervoor moet ten aanzien van de benodigde capaciteit verder inzichtelijk gemaakt worden in hoeverre dit opgelost kan worden door intern capaciteit vrij te maken. Daarbij zal ook worden bezien welk effect het faseren in tijd van bijvoorbeeld het uitvoeren van PIA's op deze claim heeft. Ook wordt bekeken of tijdelijke extra capaciteit van buitenaf zodanig ingezet kan worden dat achterstanden sneller weggewerkt kunnen worden. Deze capaciteitsclaim zal uiterlijk 18 maart bij de boerderijssessie voor de voorjaarsretraite van de concerndirectie worden ingediend.

6. Bijlagen

Bijlage 1: Capaciteitsnotitie

Bijlage 2: Overzicht benodigde privacy documenten